

**MINISTERIEEL BESLUIT HOUDENDE
BESCHERMING ALS MONUMENT, STADS- OF DORPSGEZICHT**

**DE VLAAMSE MINISTER VAN FINANCIËN EN BEGROTING EN RUIMTELIJKE
ORDENING,**

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd bij bijzondere wet van 8 augustus 1988, inzonderheid artikel 6, § 1, I, 7;

Gelet op het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten, stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001 en 21 november 2003;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 27 juli 2004 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering, gewijzigd bij besluit van de Vlaamse Regering van 15 oktober 2004;

Gelet op het ministerieel besluit van 28 mei 2003 houdende ontwerp van lijst van voor bescherming vatbare monumenten, stads- en dorpsgezichten;

Gelet op het advies van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen van 07 oktober 2004,

BESLUIT :

Artikel 1. Wordt beschermd, overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten, stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001 en 21 november 2003:

1° Wegens de historische, socio-culturele en volkskundige waarde:

- als monument:

hoevetje met erf, gelegen te

Alken (Alken), Grootstraat 102;

bekend ten kadaster:

Alken, 2e afdeling, sectie E, perceelnummer(s) 710D.

2° Wegens de historische, socio-culturele en volkskundige waarde:

- als monument:

gesloten hoeve en erf, gelegen te

Alken (Alken), Grootstraat 114;

bekend ten kadaster:
Alken, 2e afdeling, sectie E, perceelnummer(s) 699L.

3° Wegens de historische, socio-culturele en volkskundige waarde:

- als dorpsgezicht:

landelijke omgeving van vakwerkhoeves Grootstraat 102 en 114, gelegen te Alken (Alken), Grootstraat ;

bekend ten kadaster:

Alken, 2e afdeling, sectie E, perceelnummer(s) 663G(DEEL), 671B(DEEL), 671C, 699M, 701H, 707L(DEEL), 707M, 709C, 711E.

4° Wegens de historische, socio-culturele en volkskundige waarde:

- als monument:

gesloten hoeve, erf en bakhuis, gelegen te Alken (Alken), Meerdegatstraat 49;

bekend ten kadaster:

Alken, 2e afdeling, sectie D, perceelnummer(s) 593, 596D.

5° Wegens de historische, socio-culturele en volkskundige waarde:

- als dorpsgezicht:

landelijke omgeving van vakhoeve Meerdegatstraat 49, gelegen te Alken (Alken), Meerdegatstraat ;

bekend ten kadaster:

Alken, 2e afdeling, sectie D, perceelnummer(s) 591D(DEEL), 594E, 594F, 595A(DEEL), 597A(DEEL), 598E, 598F.

6° Wegens de historische, socio-culturele en volkskundige waarde:

- als monument:

langgestrekte vakwerkhoeve en erf, gelegen te Alken (Alken), Meerdegatstraat 114;

bekend ten kadaster:

Alken, 2e afdeling, sectie D, perceelnummer(s) 959G.

7° Wegens de historische, socio-culturele en volkskundige waarde:

- als monument:

gesloten vakwerkhoeve, erf, moestuin en bakhuis, gelegen te Alken (Alken), Meerdegatstraat 116;

bekend ten kadaster:

Alken, 2e afdeling, sectie D, perceelnummer(s) 961F.

Art. 2. Het algemeen belang dat de bescherming verantwoordt, wordt door het gezamenlijk voorkomen en de onderlinge samenhang van de volgende intrinsieke waarden gemotiveerd:

Historische waarde van hoeve Grootstraat 102:

Het hoevetje is een historisch geëvolueerd complex, met een hoofdvolume dat als woonhuis fungeert en op zijn minst dateert van omstreeks 1840, toen het pand voor het eerst werd gekadastreerd; een als latere toevoeging herkenbaar, dwars aangebouwd stalletje dateert van omstreeks 1940.

Het oude hoofdvolume van de hoeve bleef op de kopgevel aan straatzijde na bewaard als constructie in stijl- en regelwerk met lemen vullingen, rustend op een bakstenen stoel en afgedekt door een zadeldak met Vlaamse pannen; de voorgevel behield een bolkozijn; de later toegevoegde hoeve-onderdelen zijn uitgevoerd in steen en zijn als dusdanig als toevoegingen te onderscheiden.

Socio-culturele en volkskundige waarde van hoeve Grootstraat 102:

Het vakwerk getuigt van een eeuwenlange bouwtraditie, waarvan in de streek vele voorbeelden bewaard bleven, in een unieke densiteit, die echter hoe langer hoe meer wordt aangetast door sloop- en bouwactiviteiten.

Als hoeve van het sobere type, bestaande uit typische en herkenbare componenten met een traditionele structuur (cf. de indeling van het huis met laterale gang, centrale schouw en opkamer) en als vakwerkconstructie in een ruimer lokaal bestand van vakwerkconstructies, is het complex tot slot representatief voor de aloude dorpse omvang, samenstelling en samenhang.

Historische waarde van hoeve Grootstraat 114:

De hoeve is gegroeid uit een in de *Buurtwegenatlas* (1840-44) opgetekende hoeve met losstaande bestanddelen en toont duidelijk de sporen van de evolutie tot gesloten complex.

De beeldbepalende straatvleugel van de hoeve, met inrijpoort en al dan niet verbouwd woonhuis, bleef bewaard in wit gekalkt stijl- en regelwerk met lemen vullingen op een bakstenen stoel. De andere hoevevleugels zijn in elk geval naar buiten toe versteend, maar behielden oude zadeldaken met Vlaamse pannen, waardoor de hoeve als een samenhangende eenheid blijft verschijnen; mogelijk behielden de versteende vleugels nog een vakwerkkern. Buitenerfs, achter de hoeve, bleef tot slot een bakhuis bewaard, in vakwerk met bakstenen vullingen, en een aansluitende, bakstenen bakoven.

Socio-culturele en volkskundige waarde van hoeve Grootstraat 114:

De vakwerkkern van de hoeve getuigt van een eeuwenlange bouwtraditie, waarvan in de streek vele voorbeelden bewaard bleven, in een unieke densiteit, die echter hoe langer hoe meer wordt aangetast door sloop- en bouwactiviteiten.

Als belangrijke gesloten hoeve met typische en herkenbare componenten en als vakwerkconstructie in een ruimer lokaal bestand van vakwerkconstructies, is het complex tot slot representatief voor de aloude dorpse omvang, samenstelling en samenhang.

Historische, socio-culturele en volkskundige waarde van omgeving hoeves Grootstraat 102 en 114:

De onbebouwde context van de hoeves sluit praktisch aan bij de bebouwing en onderstreept deze in zijn oorspronkelijke agrarische functionaliteit. De alternatie van hoevegebouwen en onbebouwde landbouwstroken is daarbij representatief voor de historische dorpsontwikkeling langsheen de Grootstraat, waarvan de structuur door verkaveling en nieuwbouw steeds minder blijkt. Het geheel is tot slot van een uitgesproken esthetische waarde.

Historische waarde van hoeve Meerdegatstraat 49:

De huidige gesloten hoeve is het resultaat van een lange historische evolutie: in kern is het complex te associëren met een op de Ferrariskaart weergegeven vierkantshoeve;

aanwezige jaartalankers 1786 of 1789 zouden inderdaad op een 18de-eeuwse bouwfase kunnen wijzen; de straat- en zijvleugels worden in elk geval al primitief gekadastreerd, maar de achtervleugel is in zijn integraliteit ten vroegste omstreeks 1862 te dateren. Het bakhuis wordt ook al door het primitieve kadaster weergegeven, maar werd naderhand naar een positie dicht bij de hoeve verplaatst.

De hoeve bleef grotendeels als vakwerkconstructie bewaard, het stijl- en regelwerk nog gedeeltelijk met leemvulling en bepleisterd, het geheel rustend op bakstenen stoelen en afgedekt door zadeldaken met Vlaamse pannen. Het woonhuis (rechtvleugel) omvat nog een houten bolkozijn. Enkel de achtervleugel (stal) werd volledig in steen omgezet, onder golfplaten zadeldak.

Socio-culturele en volkskundige waarde van hoeve Meerdegatstraat 49:

De vakwerkkern van de hoeve getuigt van een eeuwenlange bouwtraditie, waarvan in de streek vele voorbeelden bewaard bleven, in een unieke densiteit, die echter hoe langer hoe meer wordt aangetast door sloop- en bouwactiviteiten.

Als hoeve met typische en herkenbare componenten (inrijpoort, woonhuis, stallingen, dwarsschuur, bakhuis) en als vakwerkconstructie in een ruimer lokaal bestand van vakwerkconstructies, is het complex tot slot representatief voor de aloude dorpse omvang, samenstelling en samenhang.

Historische, socio-culturele en volkskundige waarde van omgeving hoeve Meerdegatstraat 49:

De onbebouwde omgeving van hoeve is het enige restant van het historisch uitgestrekte hinterland van het complex. Dat hinterland, waarop het bakhuis van de hoeve is opgetrokken en dat wordt doorkruist door een veldpad richting dorp, sluit praktisch aan bij de hoevegebouwen, onderstreept ze in hun oorspronkelijke agrarische functionaliteit, en onderstreept de plaats van de hoeve in de vroegere dorpse structuur. Het geheel heeft tot slot een zekere esthetische waarde.

Historische, socio-culturele en volkskundige waarde van hoeve Meerdegatstraat 114:

De hoeve bleef integraal bewaard als vakwerkconstructie, het stijl- en regelwerk voorzien van gewitte lemen vullingen, rustend op een bakstenen stoel en afgedekt door een zadeldak.

Het vakwerk getuigt van een eeuwenlange bouwtraditie, waarvan in de streek vele voorbeelden bewaard bleven, in een unieke densiteit, die echter hoe langer hoe meer wordt aangetast door sloop- en bouwactiviteiten. Het feit dat deze specifieke constructie omstreeks 1931 werd verhuisd illustreert daarbij de voor vakwerk typische recupereerbaarheid. Het huidige schrijnwerk heeft nog een interbellum-vormentaal, die refereert naar de heropbouw van het pand.

Als typische langgevelhoeve en als vakwerkconstructie in een ruimer lokaal bestand van vakwerkconstructies, is het complex tot slot representatief voor de aloude dorpse omvang, samenstelling en samenhang.

Historische waarde van hoeve Meerdegatstraat 116:

De hoeve is gegroeid uit een primitief gekadastreerd, U-vormig complex, met erf open naar het achterliggende hinterland; van deze oorspronkelijke constructie bleven de linkervleugel, een gedeelte van de rechtvleugel, alsook het (verplaatste) buitenerfse bakhuis bewaard; de huidige achtervleugel dateert grotendeels van omstreeks 1892.

De linkervleugel van de hoeve (tweebeukig woonhuis) en het linkergedeelte van de achtervleugel (dwarsschuur) bleven bewaard in lichtblauw geschilderd stijl- en regelwerk met lemen vullingen en een aantal oorspronkelijke muuropeningen, de structuur rustend op bakstenen stoelen en afgedekt door zadeldaken met Vlaamse pannen; de linkervleugel (stal) werd grotendeels versteend, maar behield een dak met Vlaamse pannen; recentere uitbreidingen zijn herkenbaar de dak(schild)en met mechanische pannen. Het complex behield op het omhaagde moestuinperceel links een bakhuis in vakwerk met versteende vullingen en een bakstenen bakoven.

Socio-culturele en volkskundige waarde van hoeve Meerdegatstraat 116:

De vakwerkkern van de hoeve getuigt van een eeuwenlange bouwtraditie, waarvan in de streek vele voorbeelden bewaard bleven, in een unieke densiteit, die echter hoe langer hoe meer wordt aangetast door sloop- en bouwactiviteiten.

Als hoeve met typische en herkenbare componenten (cf. ook de nog aanwezige pomp, de buitenerfse mestvaalt en de voormalige moestuin) en als vakwerkconstructie in een ruimer lokaal bestand van vakwerkconstructies, is het complex tot slot representatief voor de aloude dorpsomvang, samenstelling en samenhang.

Art. 3. Met het oog op de bescherming zijn van toepassing:

- A. De beschikkingen van het besluit van de Vlaamse regering van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van monumenten en stads- en dorpsgezichten (Belgisch Staatsblad 10 maart 1994).

Brussel,

29 DEC 2004

Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening,

Dirk VAN MECHELEN